

■ TRIBUNA POLITICA

Grischun – ina rait cun sustegn

DA CHRISTIAN RATHGEB,
CUSSEGLIER GUVENRATIV

Tge è la premissa per ch'i dettia stabilitad politica, pasch sociala e bainesser economic en ina communitad sco il Grischun? Vers la fin da mes onn presidial vulesch jau responder questa dumonda. In grond agid en quest regard è la collavuraziun sin tut ils plauns e sur tut ils cunfins regiunals, politics, ideologics, linguistics, socials e confessiunals or.

Quai na vul betg dir che tut las differenzas duain vegnir gulivadas e che tut ils conflicts duain vegnir zup-pads. Democrazia signifitga sa chapescha adina er confruntaziun politica, il cum-bat per las dretgas respostas sin las sfidas dal temp present. Necessaryas en quest connex èn posiziuns e tenutas clerhas. Ma la democrazia è bler pli vasta: in dialog permanent, ina diversitad vivida, in respect vicendai-vel, la finala ina cooperaziun autentica. Intgins crain che quai sajan mo pletschids. Sco president da la regenza hai jau pudì prender invista da numerus champs tematics e dals projects ils pli differents. Jau sun oz persvadì pli che mai: En noss chantun lavuran tuts per la medema chaussa cun la medema finamira.

En il mintgadi – er en il mintgadi d'in cusseglier guvernativ – vegn ins per regla confruntà cun singuls temas d'in sector politic. En la hectica perdan ins svelta la survista. Sco president da la regenza hai jau dastgà far numerus inscunters en tut las parts da noss chantun cun differentas burgaisas e differents bur-

gais e cun las gruppaziuns ed instituziuns las pli diversas. Quels èn s'unids en il decurs da l'onn – sco tocs d'in puzzle – bunamain sco da sez ad in maletg cum-plettiv. Il Grischun è sa furmà per mai ad in tarpun tessì spess, purtant e da pliras colurs cun ina gronda stabilitad per l'avegnir.

Tschintg exempels vulesch jau menziunar qua: la collavuraziun d'autoritads socialas, da persunas privatas e da baselgias chantunals en il sector social. La cooperaziun da federaziuns economicas, da la regenza, da partidas e d'ulteriuras gruppaziuns ed organizaziuns concernent il tema d'ina nova candidatura per ils gieus olimpics l'onn 2026. Inqual ha ditg che quai saja in sforzim. Ma uschia èsi en la democrazia. Ins emprenda da sbaigs, la proxima giada fan ins bler meglier, integrescha las criticheras ed ils critichers e gughegia ina nova emprova.

Gieus olimpics pon er avoir lur varts negativas. Il Grischun duai mussar che gieus svizzers stattan cun nus da la vart sulegliva. Tut en tut è il sport er in factur d'integrasiun impurtant. Malgrà sia impurtanza economica immensa na

funcziuna nagut en il sport senza organizaziuns da non-profit e senza in grond dumber da voluntarias e voluntaris.

Betg da sutstimar èn ils blioms famigliars: Senza las 6000 persunas che tgiran lur confamigliars na pudesan las instituziuns da persunas attempadas betg funcziunar. U pensain a la collavuraziun en il sector da la furmazion, a la rolla da las scolas medias privatas multifaras sper la scola chantunala a Cuira: Tavau, Mustér, Ftan, Glion, Samedan, Aschera e Zuoz. Ellas èn d'ina impurtanza enorme per las regiuns e per las valadas ed han in'attracziun naziunala ed internaziunala.

Tgi che guarda pli detagliadamain sin il Grischun ed emprova a medem temp da vesair il total percorsa ina rait impressiu-nanta. Quai na duessan nus betg simplamain resguardar sco chaussa natirala. Sco sistem dal dar e dal prender da tuttas varts dovra questa rait numnadamain ina tgira permanenta ed ina stabilisaziun constanta. Senza la stima vicendai-vel sur tut ils cunfins or sa schlian ils lioms ed il tessì dat dapart. A la fin da mes onn presidial hai jau pli che mai buna speranza ch'i vegn a reussir da purtar las tradiziuns en l'avegnir e da cumbinar quellas cun innovaziun. Lain nuar il tarpun Grischun adina puspè cun curaschi, cun confidenza e cun la visiun cuminaivla da sviluppar noss chantun en moda durai-vel! Per Vossa contribuziun fitg persunala engrazièl jau a Vus, charas conburgaisas e chars conburgais, cordial-main en num da la regenza.